Stockholms läns landsting

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2014-11-26

LS 1403-0348

Landstingsstyrelsen

# Motion av Helene Öberg m.fl. (MP) om akutmottagning för våldtagna män

Föredragande landstingsråd: Anna Starbrink

## Ärendebeskrivning

Helene Öberg m.fl. (MP) har lämnat en motion om att det ska finnas en våldtäktsmottagning för att säkerställa vården för alla medborgare oavsett kön.

## Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

*att* anse motionen besvarad.

## Landstingsrådsberedningens motivering

Landstingsfullmäktige beslutade den 10 juni 2014 att bifalla en motion från Håkan Jörnehed (V) om vård i det akuta skedet av män som utsatts för sexuella övergrepp och våldtäkt. I motionssvaret konstateras att vården måste utvecklas för sexuellt utsatta män. En särskild mottagning bör därför inrättas för att erbjuda våldtagna män vård. Vilket vårdinnehåll och vilken vård mottagningen ska erbjuda utreds närmare. Mottagningen för våldtagna kvinnor på Södersjukhuset bör kunna tjäna som vägledning.

Helene Öberg (MP) föreslår i sin motion att en våldtäktsmottagning för alla medborgare oavsett kön ska inrättas. Det är en mottagning med samma vårdinnehåll och inriktning som den Landstingsfullmäktige redan beslutat att utreda.

## Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 21 oktober 2014

Motion 2014:7
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 20 oktober 2014
Programberedningen för akutsjukvårds protokollsutdrag den 13 oktober 2014 (bifogas ej)
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 22 augusti 2014

Torbjörn Rosdahl

Anna Starbrink

Carl Rydingstam

Landstingsstyrelsens förvaltning
*Landstingsdirektörens stab*

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-10-21

LS 1403-0348

*Handläggare:*
*Clara Wahren*

Landstingsstyrelsen

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -10- 24
Dnr LS1403-0348
Rotel IV

# Motion 2014:7 av Helene Öberg m.fl. (MP) om akutmottagning för våldtagna män

## Ärendebeskrivning

Helene Öberg m.fl. (MP) har lämnat en motion om att det ska finnas en våldtäktsmottagning för att säkerställa vården för alla medborgare oavsett kön.

## Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 21 oktober 2014
Motion 2014:7
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 20 oktober 2014
Programberedningen för akutsjukvårds protokollsutdrag den 13 oktober 2014 (bifogas ej)
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 22 augusti 2014

## Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

*att* anse motionen besvarad.

## Förvaltningens förslag och motivering

*Sammanfattning*
Helene Öberg m. fl. (MP) föreslår i sin motion att det ska startas en våldtäktsmottagning för män i Stockholms läns landsting. Mot bakgrund av att landstingsfullmäktige den 10 juni 2014, § 117, antog en motion med samma innebörd, motion 2013:21, föreslår förvaltningen att den nu aktuella motionen ska anses besvarad.

*Bakgrund*
Motionärerna föreslår att det ska finnas en våldtäktsmottagning i Stockholms läns landsting för att säkerställa vården för alla medborgare oavsett kön.

*Övervägande*
Landstingsfullmäktige beslutade den 10 juni 2014, 117 (LS 1309-1157) att bifalla motion 2013:21, om vård och kvalitativt omhändertagande i det akuta skedet av män som utsatts för sexuella övergrepp och våldtäkt.

Landstingsstyrelsen motiverade sitt svar på motion 2013:21 bland annat på följande sätt:
”Vården måste utveckla mottagandet av sexuellt utsatta män. En särskild mottagning bör därför inrättas för att erbjuda våldtagna män vård. Vilken vård och vilket vårdinnehåll en mottagning för våldtagna män ska ha bör utredas mer ingående. Den organisatoriska tillhörigheten för mottagningen bör även belysas. En viktig uppgift för mottagningen är att bygga upp kunskap om vård av män som utsatts för sexuellt övergrepp och våldtäkt. Det är därför angeläget att en organisation byggs upp för att sprida kunskap om omhändertagande av män som utsatts för sexuella övergrepp även till andra vårdenheter inom landstinget.”

Mot bakgrund av landstingsfullmäktiges beslut att bifalla motion 2013:21 föreslår förvaltningen att anse den nu aktuella motionen besvarad.

**Ekonomiska konsekvenser av beslutet**

Beslutet har inga ekonomiska konsekvenser.

**Miljökonsekvenser av beslutet**

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Stockholms läns landsting

miljöpartiet de gröna

MOTION

2014-03-18

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -03- 18
Dnr. LS 1403-0348

2014:7
Rotel II

**Motion av Helene Öberg (MP) om akutmottagning för våldtagna män**

Idag finns det ingen mottagning för män över 18 år som utsatts för sexuella övergrepp och våldtäkt.

Det behövs specialistkompetens för att dokumentera skador, ge klinisk sjukvård och psykosocialt omhändertagande.

För att möta upp det behov av psykiska och somatiska skador som uppstår vid sexuellt våld mot män behövs en ny och unik insats göras. Våldtäkter och sexuella övergrepp mot män kan innebära grovt våld och leda till svåra skador, därför behövs en mottagning med samlad specialistkompetens inom medicin, kirurgi, provtagning av STI, bedömning om Post Expositions-profylax (PEP) mot HIV och forensic DNA-insamling för att säkerställa bevismaterial. Samt psykosocialt stöd för bearbetning.

Idag saknas allt detta. Utan kompetens på området kommer sexuellt våld mot män fortsatt vara näst intill omätbart och antalet fällande domar i stort sätt obefintligt.

Miljöpartiet menar att samhället ska vara rättssäkert och jämställt där sjukvården och psykosocialt omhändertagande ska vara likvärdig för både män och kvinnor. Vården ska möta behovet hos alla invånare i Stockholm - oavsett kön.

Miljöpartiet ~~anser~~ föreslår

*att* en våldtäktsmottagning ska finnas i Stockholms län för att säkerställa vården för alla medborgare oavsett kön

Helene Öberg

Agnetha Boström

Shadi Larsson

Ann-Sofi Matthiesen

Marie Åkesdotter

Yvonne Andersson

Marie-Helena Fjällås

PROTOKOLLSUTDRAG 8/2014
§ 14

SAMMANTRÄDESDAG
2014-10-20

*Justerat* Filippa Reinfeldt (M)
Petra Larsson (S)

*Anslagsdatum* 2014-10-20

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -10- 21
Dnr LS 1403-0348

## § 14 Yttrande över motion 2014:7 av Helene Öberg m fl (MP) om akutmottagning för våldtagna män

HSN 1405-0713

### Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2014:7 av Helene Öberg m fl (MP) om akutmottagning för våldtagna män.

### Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-08-22
Motion 2014:7 av Helene Öberg m fl (MP)

### Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

*att* till Landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag till yttrande

*att* omedelbart justera beslutet.

Vid protokollet
Lisbeth Ekebom

Rätt utdraget intygas

Lisbeth Ekebom

Expedieras till:
Landstingsstyrelsen
Akten

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2014-08-22

HSN 1405-0713

*Handläggare:*
Ewa Dagergård

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2014-10-16 , P 14

Ankom
Stockholms läns landsting
2014 -10- 21
Dnr LS 1403-0748

# Yttrande över motion 2014:7 av Helene Öberg m fl (MP) om akutmottagning för våldtagna män

## Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska yttra sig över motion 2014:7 av Helene Öberg m fl (MP) om akutmottagning för våldtagna män. I motionen föreslås att en våldtäktsmottagning ska finnas i Stockholms län för att säkerställa vården för alla medborgare oavsett kön.

## Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande, 2014-08-22
Motion 2014:7 av Helene Öberg m.fl (MP)

## Ärendets beredning

Ärendet har beretts i Programberedningen för akutsjukvård.

## Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

*att* till Landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens förslag

*att* omedelbart justera beslutet.

## Förvaltningens motivering till förslaget

Motionärerna föreslår att landstinget inom vårdutbudet erbjuder en akutmottagning med specialistkompetens för att dokumentera skador, ge klinisk sjukvård och psykosocialt omhändertagande för våldtagna män. Våldtäkter och sexuella övergrepp mot män kan innebära grovt våld och leda till svåra skador, därför anser motionärerna att det behövs en mottagning med samlad specialistkompetens inom medicin, kirurgi, provtagning av STI, bedömning om Post Expositionsprofylax (PEP) mot HIV och forensic DNA-insamling för att säkerställa bevismaterial samt psykosocialt stöd för bearbetning.

I Stockholms län anmäldes 54 våldtäkter av män under 2013. I några olika undersökningar uppger mellan 0,2 till 4 procent av de tillfrågade männen att de varit utsatta för sexuella tvångshandlingar och övergrepp. Män,

precis som kvinnor, som varit utsatta för sexuellt våld får ofta fysiska skador till följd av övergreppet. Mörkertalet om antalet övergrepp av män är troligtvis stort.

Våld i nära relationer är ett stort hälsoproblem. Stöd till patienter som drabbats av våld i nära relationer måste vara av hög kvalitet. En särskild HBT- policy finns i Stockholms läns landsting (för homosexuella, bisexuella och transpersoner) som förutsätter ett bra bemötande och omhändertagande av HBT-personer.

Landstingsfullmäktige biföll en motion i juni 2014 från Håkan Jörnehed med flera (V) om "vård och kvalitativt omhändertagande i det akuta skedet av män som utsatts för sexuella övergrepp och våldtäkt". Beslutet innebär att en särskild mottagning ska inrättas för att erbjuda våldtagna män vård. Vilken vård och vilket vårdinnehåll en mottagning för våldtagna män ska ha ska utredas mer ingående. Den organisatoriska tillhörigheten för mottagningen ska även belysas. En viktig uppgift för mottagningen är att bygga upp kunskap om vård av män som utsatts för sexuellt övergrepp och våldtäkt. Det är därför angeläget att en organisation byggs upp för att sprida kunskap om omhändertagande av män som utsatts för sexuella övergrepp även till andra vårdenheter inom landstinget. Särskilt viktigt är det att akutmottagningar får sådan information och kunskap. Det finns även ett uppdrag i budget för 2011 att sprida erfarenhet till vårdgivare kring omhändertagande av våldsutsatta och våldtagna män.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Leif Karnström
Avdelningschef